

dosar nr. 2r-77/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (E. Pșenița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, V. Cotorobai, A. Panov)

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Serghei Gîrlea împotriva lui Evghen Stratu, intervenienți accesorii Toader Turta și Vadim Petco cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare, a dreptului de proprietate, obligarea transmiterii bunului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea privind prelungirea termenului de procedură și s-a restituit cererea de apel depusă de Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș,

c o n s t a t ă :

La 29 iunie 2017, Serghei Gîrlea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Evghen Stratu, intervenienți accesorii Toader Turta și Vadim Petco cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă totală de 4000 de lei.

Prin hotărârea din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12 iunie 2018 Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Gheorghe Cucuș a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii, sau remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Gheorghe Cucuș și s-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor și anume, prezentarea apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 4741 de lei. Totodată, a fost comunicat apelantului că în caz de

neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

La 09 octombrie 2018 și ulterior la 11 octombrie 2018, Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș a depus cerere prin care a solicitat punerea pe rol a cererii de apel cu acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat, invocând starea financiară precară.

Prin încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost prelungit termenul acordat lui Serghei Gîrlea pentru înaintarea cererii de apel motivate și prezentarea dovezii achitării taxei de stat în sumă de 4741 de lei, cu acordarea unui termen suplimentar de 20 de zile din momentul recepționării încheierii.

La 09 noiembrie 2018 Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș a prezentat bonul de plată a taxei de stat în sumă de 3000 de lei și a depus cerere prin care a solicitat punerea pe rol a cererii de apel cu acordarea unui termen suplimentar până la ședința de judecată pentru achitarea sumei restante.

Prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de prelungire a termenului de achitare integrală a restanței rămase la taxa de stat înaintată de Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș, cu restituirea apelantului a cererii de apel și a taxei de stat în sumă de 3000 de lei.

La 12 decembrie 2018 Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului recurentul a indicat că nu este de acord cu încheierea recurată, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece prin încheierea contestată se încalcă dreptul lui Serghei Gîrlea la un proces echitabil și un recurs efectiv. Or, din ordinul de încasare în sumă de 3000 de lei se atestă faptul că taxa de stat a fost achitată în mărime mai mare de 50 % din suma indicată în încheiere, iar ulterior până la ședința de judecată urma să fie achitată și restanța de 1741 de lei.

Astfel, recurentul a opinat că cererea de recurs și solicitările înaintate sunt întemeiate și urmează a fi admise.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs consideră că, recursul declarat la 12 decembrie 2018 este în termen, având în vedere faptul că, încheierea recurată a fost pronunțată la 20 noiembrie 2018 (f.d.149-157) și expediată părților prin intermediul oficiului postal la 30 noiembrie 2018 (f.d.158), însă date care ar confirma recepționare acesteia de către părți la materialele cauzei lipsesc.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș, este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Gheorghe Cucuș la 12 iunie 2018 a depus apel împotriva hotărârii din 06 iunie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, prin care și-a manifestat dezacordul cu hotărârea primei instanțe (f.d.115).

Prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Gheorghe Cucuș, și s-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor și anume, prezentarea apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 4741 de lei, fiind comunicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

La 09 octombrie 2018 și ulterior la 11 octombrie 2018, Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș a depus cerere prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat, invocând starea financiară precară.

Prin încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost prelungit termenul acordat lui Serghei Gîrlea pentru înaintarea cererii de apel motivate și prezentarea dovezii achitării taxei de stat în sumă de 4741 de lei, cu acordarea unui termen suplimentar de 20 de zile din momentul recepționării încheierii.

La 09 noiembrie 2018 Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș prin intermediul oficiului poștal a depus bonul de plată a taxei de stat în sumă de 3000 de lei și cererea prin care a solicitat punerea pe rol a cererii de apel cu acordarea unui termen suplimentar până la ședința de judecată pentru achitarea integrală a restanței rămase în sumă de 1741 de lei (f.d.146-147).

Prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de prelungire a termenului de achitare integrală a restanței rămase la taxa de stat înaintată de Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș, cu restituirea apelantului a cererii de apel și a taxei de stat în sumă de 3000 de lei, pe motiv că apelantul nu a lichidat în termen neajunsurile stabilite prin încheierea instanței de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect și întemeiat prin prisma art.369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă a dispus restituirea cererii de apel depuse de Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Gheorghe Cucuș din următoarele considerente.

Materialele cauzei atestă că încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a prelungit termenul acordat apelantului Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Gheorghe Cucuș pentru înlăturarea neajunsurilor cu acordarea unui termen suplimentar de 20 de zile din momentul recepționării încheierii, a fost expediată de către instanța de apel reprezentatului apelantului, avocatului Gheorghe Cucuș atât prin scrisoare recomandată, care a fost recepționată la 19 octombrie 2018, cât și prin intermediul poștei electronice indicate de ultimul în cererea de apel, la data de 17 octombrie 2018, ora 15:01, fapt confirmat prin avizul de recepție și extrasul de pe poșta electronică anexate la materialele cauzei (f.d.144-145).

Astfel, Serghei Gîrlea urma să depună apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, până la data de 06 noiembrie 2018, deoarece încheierea din

11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de reprezentantul său, avocatul Gheorghe Cucos prin intermediul poștei electronice la 17 octombrie 2018, ori inclusiv până la data de 08 noiembrie 2018, având în vedere că recepționarea scrisorii cu aviz recomandat datează din 19 octombrie 2018.

Cu toate acestea, dovada achitării taxei de stat în sumă de 3000 de lei a fost expediată prin intermediul oficiului poștal de către reprezentantul apelantului, avocatul Ștefan Balmuș, abia la 09 noiembrie 2018, concomitent cu cererea prin care a solicitat punerea pe rol a cererii de apel și acordarea unui termen suplimentar până la ședința de judecată pentru achitarea integrală a restanței rămase în sumă de 1741 lei (f.d.146-147), însă a omis să prezinte și cererea de apel motivată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Gheorghe Cucos, nu a înlăturat neajunsurile menționate prin încheierile Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2018 și 11 octombrie 2018 în termenul stabilit, fapt ce a impus emiterea încheierii din 20 noiembrie 2018.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Serghei Gîrlea reprezentat de avocații Gheorghe Cucos și Ștefan Balmuș, fiind conștienți că au depus la 08 iunie 2018 doar cererea de apel nemotivată fără anexarea dovezii de plată a taxei de stat, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceștia.

Mai mult, recurentul-apelantul Serghei Gîrlea, în cererea de apel nemotivată indică faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.115).

La acest capitol se va remarca și faptul că Serghei Gîrlea din data depunerii apelului nemotivat și până la data restituirii acestuia, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, însă acesta nu a întreprins careva acțiuni care ar dovedi intenția de a executa indicațiile date de instanța de apel.

De asemenea, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că prin restituirea cererii de apel i se îngrădește dreptul de acces la justiție, deoarece din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a creat condițiile necesare prevăzute atât de legislația națională, cât și de cea internațională, asigurându-i apelantului posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale.

Colegiul reține că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Totodată, instanța de recurs consideră justă concluzia instanței de apel referitor la respingerea cererii lui Serghei Gîrlea cu privire la prelungirea termenului de achitare a restanței a taxei de stat, or, motivele invocate în susținerea acesteia nu au suport probatoriu, iar conform art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Mai mult, Colegiul reiterează că recurentului/apelantului i-a fost acordat termen suficient pentru înlăturarea neajunsurilor, fiind totodată prelungit o data termenul pentru achitarea taxei de stat, la solicitarea acestuia.

Or, art.115 Cod de procedură civilă, stabilește expres că la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art. 116.

În circumstanțele descrise instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prevede că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă, iar în conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Respectiv, Serghei Gîrlea, întru respectarea normelor de drept procedural citate, urma să se folosească cu bună-credință de drepturile procedurale, în sensul respectării termenului de procedură stabilit de instanța de apel. Or, neexecutarea nemotivată în termen a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Totodată, potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, iar potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Articolul 10 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă prevede că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

Pornind de la cele menționate supra, coroborate cu probele administrate la dosar, instanța de recurs consideră întemeiată poziția instanței de apel referitoare la faptul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel date prin

încheierile din 04 septembrie 2018 și 11 noiembrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău și prin urmare, corect a dispus restituirea cererii de apel și a taxei de stat în sumă de 3000 de lei depuse de Serghei Gîrlea, și respinge argumentele recurentului invocate în susținerea poziției sale ca neîntemeiate și pur declarative.

Față de cele ce preced și având în vedere că instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel și a taxei de stat în sumă de 3000 de lei, iar recurentul nu a indicat careva argumente privind netemeinicia acesteia, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Serghei Gîrlea reprezentat de avocatul Ștefan Balmuș.

Se menține încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Serghei Gîrlea împotriva lui Evghen Stratu, intervenienți accesorii Toader Turta și Vadim Petco cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare, a dreptului de proprietate, obligarea transmiterii bunului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat